

Kirkon teologikoulutustoimikunnan toimintakertomus 2021

1. Toimikunnan jäsenet ja tavoitteet

Toimikunnan jäsenet

Toimintavuonna 2021 piispainkokouksen asettamaan kirkon teologikoulutustoimikuntaan kuuluivat Porvoon hiippakunnan piispa Bo-Göran Åstrand (pj.) sekä piispainkokouksen nimeäminä edustajina Kirkon koulutuskeskuksen kouluttaja Juhani Holma, Kirkon koulutuskeskuksen asiantuntija Eeva Salo-Kopperi, Mikkelin hiippakuntadekaani Marko Marttila ja piispainkokouksen teologinen sihteeri Anna-Kaisa Inkala (vpj.).

Teologeja kouluttavien yliopistojen nimeäminä edustajina toimivat Helsingin yliopistosta varadekaani, yliopistonlehtori Pekka Kärkkäinen ja suunnittelija (työelämäyhteydet) Timo Ävist (työryhmän sihteerinä), Itä-Suomen yliopistosta yliopistonlehtori Suvi Saarelainen sekä Åbo Akademiasta yliopisto-opettaja Anni Maria Laato.

Piispainkokouksen pyynnöstä AKI-liitot nimesi edustajakseen toimikuntaan asiantuntija Vesa Engströmin ja Kirkon alat ry edustajakseen toiminnanjohtaja Paula Aaltosen toimintakaudelle 2021–2022.

Opiskelijajärjestöjen nimeäminä jäsenenä työskentelyyn osallistuivat: teol. opisk. Heli Oksanen (TYT, Helsingin yliopisto), teol. yo Maija Voutilainen (Fides Ostiensis, Itä-Suomen yliopisto) ja teol. stud. Anniina Krappala (Teologiska Studentföreningen vid Åbo Akademi). Opiskelijajärjestöjen varajäsenenä olivat Alisa Mikkonen (TYT) ja Eetu Miikkulainen (TSF). Toimikunta piti toimintakauden aikana kolme kokousta 3.3., 11.5. ja 17.11.2021. Toimikunta piti maaliskuun ja toukokuun kokoukset COVID-19 pandemian takia Teams Video -kokouksena ja marraskuun kokouksen Åbo Akademin tiloissa Turussa.

Vuonna 2021 Åbo Akademiin toteutetussa vierailussa tiedekunnan koulutusohjelmajohtajat Björn Vikström ja Pekka Lindqvist esittelivät teologisen tieteenalan käyttämiä tiloja ja edustamiaan yksiköitä sekä teologikoulutusta Åbo Akademiassa. Åbo Akademin vierailun yhteydessä toimikunta kuuli professori Kati Tervo-Niemelän alustuksen aiheesta *Pappiskutsumus ja yhteys seurakuntaan opintojen aikana ja jälkeen – miten tuetaan papin/moniammatillisen identiteetin kasvua* sekä hiippakuntasihteeri Kati Jansan alustuksen aiheesta *Mikä aiheuttaa vuotoa pappisurasta muualle töihin?*

Toimikunnan tavoitteet

Kirkon teologikoulutustoimikunnan työskentelyn perustana on piispainkokouksen vuonna 2001 määrittämä työjärjestys tavoitteineen. Uusi työjärjestys on hyväksytty piispainkokouksen syysistunnossa 2008 ja se on tullut voimaan 1.1.2009.

Toimintasuunnitelmassa korostuu teologisissa tutkinnoissa viime vuosina tehtyjen huomattavien uudistusten seuraaminen kaikissa kolmessa yliopistossa. Tarkoituksena on tarkastella pitkäkestoisesti tutkintojen ja koulutuksen uudistamisen vaikutuksia osaamiseen työelämässä. Tärkeää on myös jatkaa valmistuvien teologien työllistymisen edistämistä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

2. Toimikunnan työskentely

2.1 Koulutuksen seuranta ja arviointi työelämänäkökulmasta

Tavoite: Teologiset tutkinnot ovat muuttuneet kaikissa kolmessa yliopistossa huomattavassa määrin. Seurataan teologisten tutkintojen työelämärelevanssia kirkon näkökulmasta toimimalla yhteistyöfoorumina ja linkkinä kouluttavien laitosten ja kirkon välillä. Arvioidaan ja seurataan erityisesti tutkintojen ja koulutuksen uudistamiseen, työelämäjaksojen kokonaisuuteen ja papin kelpoisuuteen sekä ydinosaamiseen liittyviä asioita. Luodaan toimintamalliehdotus ydinosaamiskuvauksen hyödyntämiseen ja käyttöön oppilaitoksissa.

Ammatillisen koulutuksen raportti (AKR) vuodelta 2021 antaa perustiedot teologikoulutuksen tarkastelulle erityisesti kirkkotyönantajan näkökulmasta. Ammatillisen koulutuksen raporttiin on kerätty vuosittaiset tiedot koulutukseen ja kirkolliselle alalle hakevien, alalla opiskelevien ja alalle valmistuvien määristä sekä oppilaitosten näkemyksiä koulutuksen toteutumisesta ja opiskelijoiden työllistymisestä sekä jatkokouluttautumisesta.

Kirkon henkilöstökoulutuksen tiedot papeille järjestetystä koulutuksesta (pastoraalitutkinto, ylempi pastoraalitutkinto, seurakuntatyön johtamisen tutkinto) julkaistaan Ammatillisen koulutuksen vuoden 2021 raportissa.

Koulutuksen koronavuosi

Korona-aika on näkynyt yliopistokoulutuksessa opiskelijoiden jaksamiskysymyksinä, etäopiskelun järjestämisenä ja valintakokeiden uudelleen järjestämisenä. Koronapandemia on vaikuttanut seurakuntaharjoitteluun haastaen toteutusta, ohjausta ja sisältöjä, mutta harjoitteluseurakunnat olivat

jo vuonna 2021 luoneet toimintamallin korona-ajan harjoittelulle. Havaintona on se, että osa opiskelijoista tarvitsee tukea jaksakseen etäopiskelua ja opinnot viivästyvät. Opiskelijoiden joukossa on huonosti voivia, yksinäisyydestä ja uupumuksesta kärsiviä. Toisille etäopiskelu sopii mainiosti. Opintojen viivästyminen on yliopistoille haaste, koska yhä suurempi osa rahoituksesta perustuu suorituksiin määräajassa. Yliopistoissa arvioidaan, että vaikka lähiopiskeluun palataan, jatkossa osa opetuksesta toteutetaan verkossa sen tarjoamien uusien mahdollisuuksien vuoksi ja sitä kehitetään edelleen.

Opintonsa aloittaneet ja tutkinnon suorittaneet

Viimeisen kolmen vuoden aikana kiinnostus teologikoulutusta kohtaan on vähitellen kasvanut, mikä on näkynyt hakijamäärien kasvamisena. Hakijoita teologikoulutukseen vuonna 2021 oli yhteensä 1039 (vuonna 2020 1175, vuonna 2019 1054). Vuonna 2021 teologikoulutuksen aloitti 276 opiskelijaa, mikä on viime vuosien mukainen määrä, kun vuonna 2020 koulutuksen aloitti 290 opiskelijaa (vuonna 2019: 272 opiskelijaa).

Teologian maisterin tutkintojen suoritusmäärä putosi voimakkaasti: vuonna 2021 valmistui yhteensä vain 154 teologian maisteria, kun vuonna 2020 teologian maisterin tutkinnon suoritti 284 opiskelijaa. Edellisenä vuonna 2019 maisterin tutkinnon suoritti 180 opiskelijaa (2018 valmistuneita 221). Osaltaan suurta maisterin tutkintojen suoritusmäärää selittää Helsingin yliopistossa 18.12.2020 päättynyt tutkintorakenteen uudistamisen liittynyt siirtymäaika. Helsingin yliopistossa valmistuneista teologian maistereista vuonna 2021 48 (44,0 %) valmistui A1-linjalta (Kirkkojen ja uskonnollisten yhteisöjen asiantuntijatyön opintosuunta), joka antaa kelpoisuuden Suomen ev.-lut. kirkon papin tai lehtorin virkaan. A1-linjalta valmistuneiden osuus on laskenut vuodesta 2017 alkaen. Itä-Suomen yliopistosta kelpoisuus oli 22:lla (67 %) opiskelijalla ja Åbo Akademiasta vain kahdella (12 %) teologian maisteriksi valmistuneella. Teologian maistereista kaikkiaan 76:lla eli 49 %:lla valmistuneista (vuonna 2020: 125, 2019: 82, 2018: 92; 2017: 122) oli kelpoisuus kirkon pappisvirkaan.

Yliopistokoulutuksen kehittäminen

Hallinnollisen uudistuksen seurauksena Åbo Akademin teologinen linja on osa samaa tiedekuntaa psykologian ja humanististen tieteiden linjojen kanssa (Fakulteten för humaniora, psykologi och teologi), joilla kaikilla on yhteinen dekaani. Teologian maisteriohjelman vastaavana toimii Björn Vikström ja kandidaattiohjelman vastaavana Pekka Lindqvist. Teologisen linjan tutkinnon uudistuksen mukainen työskentely on alkanut ja uusi oppiaineiden välinen yhteistyö toteutuu erityisesti kandidaattopinnoissa (temaattiset perus- ja aineopinnot). Opiskelijoilta kerätään palautetta ja kursseja kehitetään sen perusteella.

Helsingin yliopistossa (ml. teologinen tiedekunta) lukuvuonna 2016–2017 toteutetussa tutkintojen uudistamisessa (tutkintovaatimukset voimaan 1.8.2017) lisättiin mm. tutkintojen työelämärelevanssia lisäämällä harjoittelun osuutta: Teologian ja uskonnotutkimuksen kandiohjelmassa 5 op ja Teologian ja uskonnotutkimuksen maisteriohjelmassa 7 tai 10 op. Opinnot ja koulutus on rakennettu em. ohjelmiin, joten tutkintojen kaksiportaisuus tulee jatkossa näkymään aikaisempaa selvemmin. Tiedekunta seuraa soveltavien opintojen uudistuksen tavoitteiden toteutumista opiskelijapalautteen, sisäisen arvioinnin ja työelämäpalautteen perusteella. Helsingin yliopiston opiskelijoiden henkilökohtainen ohjaus aloitettiin ensimmäisen vuoden opiskelijoiden kanssa. Jokaisella opiskelijalla on oma opettaja koko kandiditutkinnon ajan ja tämän toivotaan tukevan opiskelijoiden valintojen tekemistä ja jaksamista. Maisteriopintojen etäkurssitarjontaa laajennettiin jo ennen pandemia-aikaa.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon pappisvirkaan kelpoistava koulutusohjelma Itä-Suomen yliopiston Läntisen teologian osastolla on nimeltään Teologin suuntautumisvaihtoehto. Itä-Suomen yliopisto pilotoi teologian maistereille tarjottavaa mahdollisuutta täydentää tutkintoaan kohti kirkollista pätevyyttä. Hakumenetelmän kautta tarjotaan vuosittain 5 maisterille mahdollisuuden suorittaa soveltavat opinnot erillisopintoina. Yhteistyöneuvottelujen tuloksena Itä-Suomen yliopisto aloitti myös kaksivuotisen pilotin Helsingin ja Espoon hiippakuntien kanssa: tämän myötä ensimmäiset Itä-Suomen opiskelijat ovat tehneet harjoittelujaksonsa Etelä-Suomen hiippakunnissa. Kirkon mahdollistamalla tuella Itä-Suomen yliopistolla on käynnissä kaksivuotinen hanke, jossa kehitetään ja tarkastellaan kirkollisten soveltavien opintojen monimuotoistamista.

Harjoittelu ja työelämäopinnot Kirkon verkkosivuilla

Kirkon verkkopalveluissa (evl.fi/plus) Koulutus ja työelämä/Kirkon ammatit -sivulla julkaistiin kirkon ammattien ydinosaamiskuvaukset (evl.fi/ydinosaaminen), piispainkokouksen uusi päätös papin ja lehtorin virkoihin vaadittavista tutkinnoista (Nro 145) sekä uudet Harjoittelu ja työelämässä oppiminen -sivut.

Vuonna 2021 valmistui ja julkaistiin verkkosivuilla (<https://evl.fi/tietoa-kirkosta/toissa-kirkossa/ammattit/pappi>) YouTube video (3:40 minuuttia) uratarina papintyöstä. Videon tarkoituksena on antaa tietoa papin työn monipuolisuudesta ja houkutella teologian opintoihin alasta ja työstä innostuneita.

Maisterista papiksi -tutkimushanke

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon sekä Itä-Suomen yliopiston, Helsingin yliopiston ja Åbo Akademin yhteinen tutkimushanke *Maisterista papiksi – työuran ensimmäiset vuodet* (työnimi) käynnistyi kirkolliskokouksen määrärahan tuella osana Kasvu kirkon työhön -hanketta. Hankkeelle on varattu kirkon rahoista 30.000 euroa vuosille 2020–2022 (mahdollisesti 2023). Hankkeen ohjausryhmään kuuluvat Teologikoulutustoimikunnasta kouluttaja Juhani Holma, asiantuntija Eeva Salo-Kopperi ja yliopistonlehtori Suvi-Maria Saarelainen. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii professori Kati Tervo-Niemelä.

Teologikoulutustoimikunta sai katsauksen tutkimushankkeen etenemisestä Turussa pidetyssä kokouksessaan 17.11.2021, kun professori Kati Tervo-Niemelä alusti aiheesta *Pappiskutsumus ja yhteys seurakuntaan opintojen aikana ja jälkeen – miten tuetaan papin/moniammatillisen identiteetin kasvua* sekä hiippakuntasihteeri Kati Jansa aiheesta *Mikä aiheuttaa vuotoa pappisurasta muualle töihin?*

2.2 Ennakoida ja tukea teologisen alan opiskelijarekrytointia ja työllistymistä

Tavoite: Kehitetään yhteistyötä sekä aktiivista ja jatkuvaa yhteydenpitoa teologeja kouluttavien yliopistojen sekä kirkon ja muiden teologeja työllistävien tahojen kanssa. Rekrytointitoiminnan tuen kannalta on tärkeää, että teologeja kouluttavat, teologeja työllistävät ja työllistymistä tukevat tahot sekä kokonaiskirkko tekevät yhteistyötä. Pyritään yhteistyössä kirkollisten alojen ammattiliittojen kanssa parantamaan valmistuvien teologien (myös ns. generalistien) mahdollisuuksia työllistyä koulutustaan vastaaviin tehtäviin.

Pappisvihkimysten määrän arvioidaan olevan pidemmän aikavälin ennusteessa 70–90 pappisvihkimystä vuodessa. Viimeisen kymmenen vuoden aikana pappisvihkimysten määrä on jäänyt keskimääräisestä vuonna 2014 (65) ja vuonna 2020 (64). Suomen ev.lut. kirkolla on viime vuosina ollut hyvä työvoiman saantitilanne. Teologisista koulutusyksiköistä valmistuu vuosittain riittävästi teologian maistereita, joilla on halu ja kiinnostus kirkon töihin. Suomenkielisillä hiippakunnilla on mahdollisuus valita avoimiksi tuleviin papin virkoihin sopivia henkilöitä.

Teologikoulutus ja kelpoisuus

Teologikoulutuksessa soveltavalla opetuksella on keskeinen asema opiskelijan työelämävalmennuksessa. Soveltava opetus on myös keskeinen yhteistyömuoto kouluttavien yliopistojen ja kirkkoyönantajan välillä. Teologisessa koulutuksessa kirkon ja teologeja kouluttavien tiedekuntien välillä on toimiva yhteistyö erityisesti työelämäjaksojen toteuttamisessa. Vuonna 2021 työelämäjaksoille

seurakuntiin osallistui 83 teologian opiskelijaa, jossa on merkittävä vähennys edelliseen vuoteen verrattuna (2020: 107). Seurakuntaharjoittelijoiden määrä on tutkinnon uudistuksen myötä Helsingin teologikoulutuksessa huomattavasti laskenut. Keskeisimmäksi syyksi seurakuntaharjoitteluun osallistuneiden määrän huomattavaan laskemiseen on osoittautunut opiskelijoiden rekrytoinnissa vähitellen tapahtuva muutos. Yhä suurempi osa teologian opintonsa aloittaneista valitsee opinto-suunnakseen ns. generalisti-tutkinnon. Myös Kelan opintotukijärjestelmä on rakentunut kahden erillisen tutkinnon rahoittamiseen – ensin suoritetaan kandidaatin tutkinto ja sen jälkeen maisterin tutkinto.

Vuonna 2021 useimmissa hiippakunnissa järjestettiin moniammatillisia KiTOS-seminaareja kirkon alalle opiskeleville. Useiden vuosien ajan saatu opiskelijapalaute moniammatillisista seminaareista on ollut myönteistä. Teologian opiskelijoilla on tämän lisäksi eriytetty seminaariosuus (Reflektiopäivä), missä käsitellään soveltuvuustutkimuksen tuloksista nousevia teemoja sekä käydään henkilökohtaiset keskustelut hiippakunnan työntekijöiden kanssa. Lisäksi soveltuvuustutkimuksen toteuttajan Psykologitiimi Päämäärä Oy:n edustajat kertovat Reflektiopäivän aikana soveltuvuustutkimuksen tulkinnoista ja tarjoavat opiskelijoille mahdollisuuden keskustella tuloksista sekä hiippakuntien edustajien, että testin toteuttajien kanssa. Koronavuonna 2021 Päämäärä Oy toteutti kirkon soveltuvuusarvioinnit ja Itä-Suomen yliopiston sielunhoidon soveltavien opintojen syyslukukaudella kokoontumisrajoitusten takia kokonaan tai osittain verkossa. Helsingissä teologian opiskelijoiden marraskuun TUM-412 Seurakuntatyön seminaari, KiTOS-päivät ja syksyn reflektiopäivä muodostavat kokonaisuuden, jossa opiskelijoiden ohjaaminen läpi työssäoppimisprosessin toteutuu aiempaa paremmin.

Piispainkokous teki 7.12.2020 päätöksen pappisvirkaan ja lehtorin virkaan vaadittavasta teologisesta tutkinnosta (Kirkon säädöskokoelma nro 145). Päätös tuli voimaan 1.1.2021 ja sillä päätöksellä kumotaan piispainkokouksen 11.9.2013 annettu vastaava päätös. Osallistumistodistusta eli portfolioa on edellytetty kaikilta papiksi vihittävilta vuoden 2015 alusta alkaen. Helsingissä, Joensuuissa ja Turussa työelämäjakson yhteyteen on otettu käyttöön kirkon ohjeistuksen mukainen osaamisperusteinen portfolio, koska osallistumistodistus ja portfolio ovat edelleen asiakirjoja, jotka tarvitaan pappisvihkimystä haettaessa.

Työllisyys

Vuonna 2021 papiksi vihittiin 86 ylemmän teologisen korkeakoulututkinnon suorittanutta, mikä on tätä nykyä keskimääräinen lukumäärä vihkimyksiä. Papiksi vihittävien määrä nousi koronapandemiavuoden 2020 jälkeen poikkeuksellisen paljon. Edellisenä vuonna vihkimyksen sai 64 tutkinnon suorittanutta. Rakennemuutokseen varautuminen ja uhka heikkenevästä taloudesta ovat syynä siihen, että seurakunnat ovat olleet hyvin varovaisia virkojen ja sijaisuuksien täytössä. Vuonna 2021

vihittyjä pappeja (86) oli siis enemmän kuin samana vuonna valmistuneita kirkon virkaan kelpoisia teologian maistereita (76).

Viimeisin yliopistojen maisteriuraseurantatiedonkeruu vuodelta 2020 kertoo vuonna 2015 maisterin tutkinnon suorittaneiden sijoittumisen työmarkkinoille viisi vuotta tutkinnon suorittamisen jälkeen. Uraseurantakyselyn (2020) perusteella Suomen evankelis-luterilainen kirkko on merkittävin yksittäinen teologien työllistäjä. Seurakuntien, järjestöjen ja säätiöiden palveluksessa oli 51 % vastaajista. Reilu viidennes (14 %) työskenteli julkisen sektorin (kunnat/kuntayhtymät) palveluksessa ja neljännes joko yksityisen tai kolmannen sektorin tehtävissä. Suuri osa työssä olleista vastaajista työskenteli kirkollisessa työssä (27 %) ja noin viidennes (18 %) opetustehtävissä. Muissa kuin kirkon palveluksessa tai opettajan tehtävissä toimivia oli 55 %. Kyselyyn vastanneista 38 % oli suorittanut tutkinnon, joka ei ole antanut kelpoisuutta hakeutua papin tai opettajan tehtäviin.

Teologien työttömyys, joka viimeisten vuosien aikana on kääntynyt laskuun, on hyvin lähellä akateemisten alojen keskimääräistä työttömyysprosenttia. Kyselyyn vastanneista kolmella prosentilla ei ollut työpaikkaa tai tietoa tulevasta työpaikasta. Myös epätarkoituksenmukaisesti työllistyneiden määrä (kyselyssä vastanneista 6 %) on hienoisessa kasvussa. Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiön Otus sr:n tutkimuksen mukaan generalistien työttömyysaika on pidempi kuin kirkon virkaan suuntautuneiden, lisäksi generalistiteologeista hieman useampi on epätarkoituksenmukaisesti työllistynyt kuin kirkon virkaan suuntautuneista.

2.3 Opiskelijoiden spiritualiteetin ja kirkollisen identiteetin tukeminen

Tavoite: Varataan toimintakauden talousarvioon määrärahat opiskelijajärjestöjen järjestämän toiminnan tukemiseen 4000 €. Tuetaan piispojen tiedekuntavierailuja, joita opiskelijajärjestöt organisoivat. Arvioidaan työelämäjaksoista ja muista työelämän oppimisympäristöistä saatua palautetta sekä kirkon ja opiskelijoiden yhteyksiin liittyviä hankkeita.

Opiskelijoiden kirkollisen identiteetin tukemiseksi koulutustoimikunta on tukenut opiskelijajärjestöjä piispojenvierailujen järjestämisessä tiedekuntiin. Työelämäjaksoihin liittyvät KiTOS-seminaarit lisäävät hiippakuntakontaktien määrää ja tukevat opiskelijan kirkollista identiteettiä ja spiritualiteettia. Lisäksi pappisvirkaa hakevan todistus seurakunnan toimintaan osallistumisesta suuntaa opiskelijoita luomaan kontaktia seurakuntaan jo opintojen aikana.

Toimikunta tukee teologian opiskelijoiden omaehtoista opiskelijatoimintaa, joka täyttää seuraavat kriteerit: "Tuettavan opiskelijatoiminnan tulee olla teologikoulutustoimikunnan toimintasuunnitelman tavoitteita tukevaa ja sen tulee tukea teologian ylioppilaiden pappis-identiteettiä ja hengellistä kas-

vua. Toiminnan tulee olla opiskelijoiden järjestämää. Hakemukselta edellytetään toimintasuunnitelmaa, hankkeen kokonaisbudjettia ja aikataulua. Toimintaa ei tueta takautuvasti. Haettavista varoista tiedottaminen tapahtuu teologikoulutustoimikunnan opiskelijajäsenten kautta ja TEKO:n sihteeri esittelee hakemukset kokouksissa.”

Toimikunta tuki teologian opiskelijoiden toimintaa toimintakaudella myöntämällä Teologiska Studentföreningen vid Åbo Akademille (TSF) 825 euroa, Fides Ostiensikselle 1.275 euroa ja Teologian ylioppilaiden tiedekuntayhdistykselle (TYT) 1.900 euroa. Opiskelijajärjestöt laskuttivat koronapandemian takia myös vuonna 2021 vähemmän kuin heille oli avustusta myönnetty. Tämän vuoksi toimikunta ei edellisten vuosien tapaan jakanut budjettiin varattua kokonaissummaa (4.000 €) hakijoiden kesken, vaan myönsi tuen kullekin hakijalle hakemuksen mukaan, mutta maksoi tuen toteutuneen ja raportoidun käytön mukaan. Tukea maksettiin yhteensä 2.065,24 €. Tuen käytöltä edellytettiin, että se täyttää toimikunnan asettamat kriteerit ja tuen käytöstä raportoidaan annettujen ohjeiden mukaisesti. Toimikunta on laatinut ohjeet tuen käytöstä ja ne ovat luettavissa piispainkokouksen työryhmien sivuilla suomeksi ja ruotsiksi.

Opiskelijajärjestöt ovat oman toimintansa puitteissa järjestäneet vierailuja ja tilaisuuksia, joihin on kutsuttu piispoja (Tapio Luoma, Jari Jolkkonen, Bo-Göran Åstrand) sekä seurakuntien tai hiippakuntien edustajia keskustelijoiksi. Vierailuiden aiheet ovat nousseet opiskelijoiden tarpeista. Piispainvierailuja ei voitu COVID-19 pandemian takia järjestää suunnitellulla tavalla.

Toimikunnan antamaa tukea opiskelijajärjestöille on normaalisti käytetty monipuolisesti työelämätaitoja kehittävään toimintaan, joka samalla vahvistaa ja tukee pappisidentiteettiä. Vuosi on ollut TYT:ssä poikkeuksellinen koronapandemia vuoksi ja suunnitelmat eivät menneet ihan hakemuksessa esiteltyjen tapahtumien mukaan. Kaikki tapahtumat on pääosin toimitettu etänä ja verkossa, jonka vuoksi yhdistys hankki streamausvälineitä näiden toteuttamiseen. Åbo Akademin TSF järjesti vuosittain sen perinteiset tapahtumat (Grötfest ja Höstfest), joiden suosio on pysynyt vakaana. Itä-Suomen yliopistossa Fides Ostiensis ei voinut järjestää perinteeksi muodostunutta Ihmisen kohtaamisen teologiaa –seminaaria.

Teologikoulutustoimikunta tekee yhteistyötä Piispainkokouksen 13.4.2021 perustaman erillisen työryhmän kanssa pohtimalla teologikoulutukseen liittyviä kirkon tulevaisuuden tarpeita. Mainitun erillisen työryhmän tehtäväksi on annettu luoda yhteyksiä teologeja kouluttaviin yliopistoihin ja teologiaa opiskeleviin opiskelijoihin.

2.4 Jatkuvan oppimisen kokonaisuus teologikoulutuksessa

Tavoite: Koulutuspoliittisessa keskustelussa on elinikäisen tai jatkuvan oppimisen näkökulma vahvistunut lukuvuoden 2019–2020 aikana. Seurataan jatkuvan oppimisen kehittämistä ev.lut. kirkon

ja kirkollisten toimijoiden näkökulmasta yliopistojen hakuväylien muuttuessa. Tuetaan yliopistojen antaman teologian maisterikoulutuksen sekä kirkon järjestämän pastoraalikoulutuksen, erityisesti ordinaatiovalmennuksen ja muiden pastoraalitutkinnon opintokokonaisuuksien yhteyttä. Tuetaan Avoimen yliopiston mahdollisuuksia tarjota kirkollisen alan ammatillista täydennyskoulutusta. Avoin yliopisto tarjoaa jo nykyisin teologian kandidaatin ja maisterin tutkintoon sisällytettäviä opintoja.

Toimintasuunnitelmansa mukaisesti toimikunta käynyt arvioivaa keskustelua yliopistojen antaman teologian maisterikoulutuksen, papiksi vihittäville edellytettävän osallistumistodistuksen/portfolion sekä kirkon järjestämän pastoraalitutkinnon (ml. ordinaatiovalmennuksen) kokonaisuudesta. Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan Avoimen yliopiston kautta järjestämää koulutusta julkaistiin Kirkon koulutuskeskuksen toimittamassa kirkon henkilöstökoulutuskalenterin tarjonnassa vuodelle 2021 kaikkiaan 15 opintojakson osalta. Itä-Suomen yliopiston teologisia opintojaksoja oli Kirkon koulutuskalenterissa tarjolla kahdeksan opintojaksoa. Tätä seurakunnan henkilöstön osaamisen kehittämiseksi kohdennettua tarjontaa on mahdollisuus jatkossa laajentaa. Itä-Suomen yliopistolla puolestaan on tullut käyttöön jatkuvan oppijan opiskelijastatus, joka mahdollistaa valmistuneen henkilön täydentää tutkintoaan ilmaiseksi kahden vuoden ajan valmistumisesta. Valtaosa teologian osaston opinnoista, mukaan lukien soveltavat opinnot, ovat osa tätä kurssitarjontaa.

Sekä Helsingin yliopistossa että Itä-Suomen yliopistossa on mahdollisuus suorittaa teologian maisterin tutkintoa täydentäviä opintoja saadakseen kelpoisuuden Suomen ev.lut. kirkon pappisvirkaan. Vuositasolla erillisinä opintoina suoritettavia tutkintoa täydentäviä opintoja (yleensä klassiset kielet ja työelämäopinnot) suorittaa kymmenkunta maisteria. Vuonna 2021 täydentävien opintojen kautta kelpoisuuden sai viisi teologian maisteria.

Kirkon teologikoulutustoimikunnan puolesta

Bo-Göran Åstrand
puheenjohtaja

Timo Ävist
sihteeri